

Didaktikano xaleti: Digitalnikano lingano čučipe

Auktoria: Christa Markom, Jelena Tošić, Magdalena Steger

Digitalnikano lingano čučipe vaj o Digitalnikano lingano ulavdipe maškar e murša thaj e džuvlja ano dikhipe e šajdipangoro ano digitalnikano sundal. Adava lel te ovel e verver čhanesa ko resipe e interneteske, sar thaj o labaripe e internetoskoro prekal o godjaver telefonia, sahne kabilitetia ko isipe e mobilnikane telefonesa thaj anel rezultato e nanipasa ano profesionalnikano dživdipe (IGI-Global, 2021.). Majbut ane palune duj berš, i pandemia katar Covid 19 kerdas o ververipe maškar e džuvlja thaj e murša ani digitalnikani participacia. Adaleske si tasdivipe thaj ko fakt so pale irangjoven e ververipa maškar e džuvlja thaj murša save so si angleder cxidime (Global Gender Gap Report, 2021.) O lingano čučipe si majbut ko bijekhipa maškar e džuvlja thaj e murša ane sa e ranika e dživdipaskoro.

Soske kerel pe lav?

Sar jekhto phird, e sikavne trubul te drabaren o koncepto e digitalnikane čingane čučipaskoro ko digitclue.net. Notirinen e majbare aspektia te šaj te keren dureder buti lesa ko avutno phird. Keren butjakiri lista tumare siklenge te šaj lenca te keren diskusia akale temake. Thaj adžukhar labaren vaj adaptirinen e ovutne savi so ka arakhen akate. E kotora e butjarne listengiri arakhen pe ko linko Learnings Apps sava s šaj e sikle te labaren. Šaj te keren thaj tumare aplikacie vašo sikljovipe akale temake ko akava linko: <https://learningapps.org/>

Šaj te alusaren maškar e verver opcie sar so si o butvarengoro alusaripe e tekstongoro e čučipaskoro thaj pobuter. Te mangena te labaren i aplikacia vašo sikljovipe bizi butjarni lista, šaj te arakhen la ke akala linkia:

- Netvork lava: <https://learningapps.org/watch?v=pe1do8a3c22>
- Trušulime lava: <https://learningapps.org/watch?v=pcwd2a6at22>
- buteder alusaripe: <https://learningapps.org/watch?v=p23u7e1bt22>
- Čučo teksto: <https://learningapps.org/watch?v=puf9p1mq222>
- Keren diskusia vaše idee thaj e irame lava e siklenca ano siklano than.

Vaker kolegoske

Pali buti vaše konceptia e studentenca, e kerde materialia šaj te ulaven e kolegonca ko sahno sundal. Adaleske šaj te ulaven ki mapa e digitalnikane inkluziakoro savi so arakhel pe ki netvorkoskiri rigori DigitClue. D.I. I mapa si mapa e sundaleskiri savate sa e labarutne šaj te ulaven e proektia, materialia, idee thaj e komentaria vaši digitalnikani inkluzia ani peskiri phuv.

Gindipe dureder

Akana gindinden thaj kerden diskusia vašo digitalnikano lingano čučipe katar tumari perspektiva, sar thaj perspektiva e siklengiri. Akana akharas tumen te averkeren tumari perspektiva thaj te gindinen vašo digitalnikano lingano čučipe ko aver čhand.

Misal 1

Gindinkeren o digitalnikano lingano čučipe e averipasa e rolengoro: I džuvli labarel o interneto pobuter katar o murš. Sar adale čipotate ka ovel o digitalnikano lingano čučipe? So šaj te ovel adava soske e džuvlja pobuter labaren o Internet? Ko kova čhand akava scenario šaj te ovel dživdinkerdo?

Misal 2

Ano digitalnikano lingano čučipe isi definicia sade muršenge thaj džuvlenge. Akate isi nanajipe katar i bibinarnikani definicia savi so našel katar o dominantikano lingano režimo savo so si orientirime ko heteronormativnipe. Gindinen vašo digitalnikano lingano čučipe katar i perspektiva e bibinarnikane definiaciakoro. Sar šaj te ovel averkerdi i definicia ko digitalnikano lingano čučipe?